

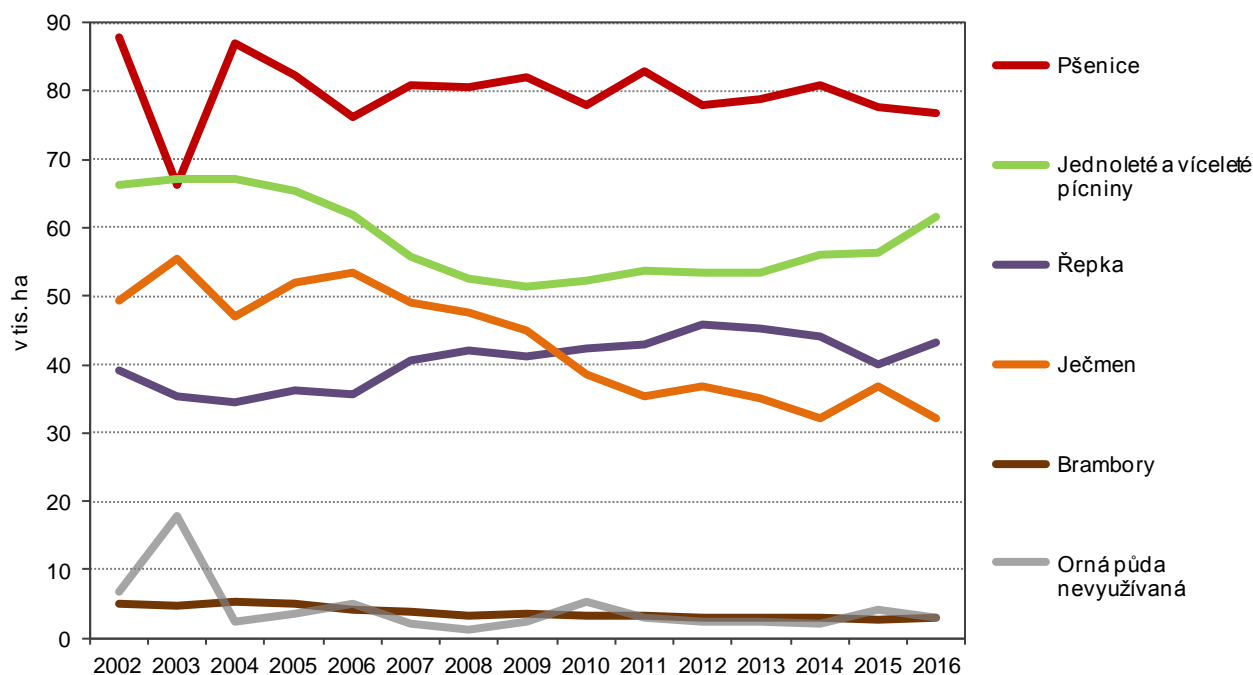
Osevní plochy v Jihočeském kraji k 31. 5. 2016

Soupisem osevních ploch k 31. 5. 2016 bylo zjištěno, že v Jihočeském kraji osevní plochy představovaly 246,3 tis. ha půdy. Proti roku 2015 došlo k úbytku o 2,1 tis. ha osevních ploch, což představuje jejich snížení o 0,9 %. Tento vývoj nadále potvrzuje dlouhodobou tendenci poklesu osevních ploch v kraji. Od roku 2002 ubylo 37,6 tis. ha půdy, respektive více než 13 % ploch osevů. Za poslední desetiletí se jihočeské osevní plochy zmenšily o 8,7 %, tedy o 23,3 tis. ha.

Ve **struktuře osevních ploch klesl během uplynulých 10 let** podíl ploch obilovin (z 58,6 % v roce 2006 na 52,9 % v roce 2016) a brambor (z 1,5 % na 1,2 %), naopak se zvýšil podíl ploch řepky (z 13,2 % na 17,6 %) a píce (z 22,9 % na 25,0 %). Z obilovin je dlouhodobě preferována pšenice, jejíž podíl na celkových plochách obilovin se neustále zvyšoval na téměř 59 %. Přesto výměra v posledních letech kolísala v rozmezí mezi 76,8 tis. a 82,7 tis. ha. Plochy ječmene se dlouhodobě zmenšovaly. Plochy žita a tritikale měly v posledních třech, respektive dvou letech sestupnou tendenci. Kolísavost v rozmezí 8,3 až 11,5 tis. ha se projevovala u výměry osevních ploch ovesa.

Meziroční vývoj osevů některých plodin se v roce 2016 po výkyvu v předchozím roce vrátil do dlouhodobých trendů vývoje. Dlouhodobě se zmenšující plochy ječmene se po nárůstu v roce 2015 vrátili na obdobné hodnoty jako v roce 2014. Naopak u řepky po tříletém období zmenšování ploch nastal obrat a jejich plocha se zvětšovala.

Graf: Osevní plochy zemědělských podniků Jihočeského kraje v letech 2002–2016

Meziroční vývoj osevních ploch **většiny plodin** v Jihočeském kraji **odpovídal změnám v celém českém zemědělství**. Z **obilovin** byly oproti minulému roku v kraji osety větší plochy pouze pšenicí ozimou o 2,6 %, v celém Česku dokonce o 4,0 % (zásluhou tohoto rozšíření se v celorepublikovém měřítku zvýšila i osevní plocha pšenice celkem). Další druhy obilovin se meziročně pěstovaly na menší ploše. V kraji nejvýraznější pokles (o 4,4 tis. ha) zaznamenal ječmen jarní. Po významném rozšíření ploch **luskovin** v roce 2015 (o 98,8 %) pokračovalo jejich rozšiřování v mírnějším tempu i v roce 2016 (o 10,8 %). Zvětšily se také plochy **okopanin**, **olejnin** (mimo hořčice na semeno a lnu setého olejného), **jednoletých píce** a mírně také **víceletých píce**.

Odlišný meziroční vývoj v Jihočeském kraji od celorepublikového vývoje byl zjištěn u ploch **konzumní zeleniny**. V Česku její plochy vzrostly o 11,0 %, naopak v kraji mírně klesly (o 2,0 %). V jižních Čechách oproti roku 2015 ubylo ploch zelí, mrkve, kapusty a česneku, naopak k rozšíření došlo u cibule a hrachu dřeňového. Plochy **jahod** se v kraji zvýšily jen mírně, ale v celém Česku vzrostly meziročně o pětinu. Plochy květin a okrasných rostlin se v kraji rozšířily, ale v celorepublikovém pohledu zmenšily.

Tab. Osevní plochy vybraných plodin zemědělských podniků Jihočeského kraje k 31. 5. 2016

	Skutečnost v ha	Rozdíl proti osevu 2015 v ha	Index 2016 2015 v %	Podíl kraje na ČR v %		Skutečnost v ha	Rozdíl proti osevu 2015 v ha	Index 2016 2015 v %	Podíl kraje na ČR v %
Osevní plocha úhrnem	246 339	-2 116	99,1	10,0	Technické plodiny				
Obiloviny celkem	130 332	-10 322	92,7	9,6	mimo olejnin	421	-689	37,9	6,4
Pšenice celkem	76 824	-932	98,8	9,1	Kmín	161	-131	55,1	6,6
Pšenice ozimá	74 732	1 909	102,6	9,2	Jednoleté píce	41 932	5 061	113,7	13,9
Pšenice jarní	2 092	-2 841	42,4	6,8	Kukuřice na zeleno				
Žito ozimé a jarní	3 287	-175	94,9	15,7	a siláž	34 800	2 971	109,3	14,4
Ječmen celkem	32 097	-4 681	87,3	9,9	Víceleté píce	19 726	134	100,7	10,7
Ječmen ozimý	16 498	-323	98,1	15,9	Jetel červený	9 966	519	105,5	18,4
Ječmen jarní	15 599	-4 358	78,2	7,0	Vojtěška	1 425	-88	94,2	2,4
Oves	8 340	-2 186	79,2	22,2	Zelenina konzumní	125	-2	98,0	1,2
Tritikale	8 136	-831	90,7	20,5	Zelí	65	-3	96,2	5,4
Kukuřice na zrno	1 208	-1 137	51,5	1,5	Cibule	17	0	101,4	1,1
Luskoviny na zrno	3 551	346	110,8	10,0	Jahody	38	0	101,3	5,3
Okopaniny celkem	2 873	132	104,8	3,4	Orná půda nevyužívaná	2 916	-1 242	70,1	9,7
Brambory celkem	2 861	144	105,3	12,2	Zemědělská půda celkem				
Olejní celkem	45 629	3 039	107,1	9,7	(obhospodařovaná)	415 915	-3 383	99,2	11,9
Řepka	43 267	3 124	107,8	11,0	Orná půda	249 255	-3 336	98,7	10,0
Mák	1 899	69	103,8	5,3	Trvalé travní porosty	164 424	-912	99,4	17,3

Jihočeští zemědělci hospodaří na 416 tis. ha zemědělské půdy, z toho 60 % tvoří orná půda, necelých 40 % trvalé travní porosty a zbytek 0,4 % připadá na zahrady a ovocné sady. Mezi kraji mají Jihočeši druhou největší plochu zemědělské půdy (po Středočeském kraji) a vzhledem k jejímu menšímu zornění vykazují mezi kraji největší plochu trvalých travních porostů. Plocha orné půdy a také osevní plochy jsou čtvrté největší po kraji Středočeském, Jihomoravském a Kraji Vysočina.

V celorepublikovém měřítku mají jihočeští zemědělci významné postavení zejména v pěstování ovsa, tritikale a žita (největší plochy v mezikrajovém srovnání), řepky, jetele a jednoletých píce (druhé největší plochy v mezikrajovém srovnání) a také pšenice, brambor a luskovin (třetí největší plochy).

Při porovnání s rokem 2006 byla plocha obhospodařované zemědělské půdy v kraji menší o 3,4 %. Snížilo se zornění půdy, tedy podíl orné půdy na zemědělské půdě, který v posledních pěti letech kolísal na hranici 60 %. V roce 2006 zornění činilo 63,8 %, v roce 2016 již jen 59,9 %. Oproti roku 2006 došlo k úbytku ploch orné půdy (o 9,2 %) a naopak k rozšíření ploch trvalých travních porostů o 6,4 %.

Podrobnější informace naleznete na internetových stránkách ČSÚ v publikaci [Soupis ploch osevů - 2016](#).

Kontakt:

Mgr. Michal Kolísek
Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích
e-mail: michal.kolisek@czso.cz
tel.: 386 718 692